

Lösningförslag till kontrollskrivning 3A
i SF1649 Vektoranalys och komplexa funktioner
för CELTE, vt 2011.

- *Hjälpmedel:* BETA (och inget annat).
 - Sammanlagt kan man få högst 9 poäng – *för godkänt krävs minst 5 poäng.*
 - Lösningförslag publiceras på hemsidan efter skrivningens slut.
1. Bestäm bilden av cirkeln $\{z \in \mathbb{C} : |z - 1/2| = 1/2\}$ under avbildningen $w = 1/z$. (3p)

Lösning: $w = 1/z \iff z = 1/w$. Så

$$\begin{aligned} \left|z - \frac{1}{2}\right| = \frac{1}{2} &\iff \left|\frac{1}{w} - \frac{1}{2}\right| = \frac{1}{2} \iff \frac{|2-w|}{|2w|} = \frac{1}{2} \iff \\ |w-2|^2 = |w|^2 &\iff (u-2)^2 + v^2 = u^2 + v^2 \iff \\ u^2 - 4u + 4 + v^2 = u^2 + v^2 &\iff 4u = 4 \iff u = 1 \iff \\ \operatorname{Re} w = 1. \end{aligned}$$

Variant: Eftersom $w = 1/z$ är en Möbiusfunktion och $z = 0$ skickas till $w = \infty$ så blir bilden en rät linje. Vidare är $w(1) = 1$ och

$$z = \frac{1+i}{2} \mapsto w = \frac{2}{1+i} \cdot \frac{1-i}{1-i} = \frac{2(1-i)}{2} = 1-i,$$

så bildlinjen går genom $w = 1$ och $w = 1 - i$, och ges alltså av $\{w \in \mathbb{C} : \operatorname{Re} w = 1\}$.

2. (a) Låt $u(x, y) = \cos x (e^{-y} - e^y)$. Använd CR-ekvationerna för att bestämma en funktion $v(x, y)$ som är sådan att $f = u + iv$ blir komplext deriverbar. (2p)
- (b) Framställ f som en funktion av $z = x + iy$ (snarare än som en funktion av x och y). (1p)

Lösning: (a) $u = \cos x (e^{-y} - e^y) \implies$

$$\begin{cases} \frac{\partial v}{\partial x} = -\frac{\partial u}{\partial y} = \cos x (e^{-y} + e^y), \\ \frac{\partial v}{\partial y} = \frac{\partial u}{\partial x} = -\sin x (e^{-y} - e^y). \end{cases}$$

1:a ekvationen $\implies v = \sin x (e^{-y} + e^y) + g(y)$; insatt i den 2:a fås

$$\frac{\partial v}{\partial y} = \sin x (-e^{-y} + e^y) + g'(y) = -\sin x (e^{-y} - e^y) \implies$$

$$g(y) = C \implies v = \sin x (e^{-y} + e^y) + C.$$

(b)

$$\begin{aligned} f = u + iv &= \cos x (e^{-y} - e^y) + i \sin x (e^{-y} + e^y) + iC \\ &= e^{-y} (\cos x + i \sin x) - e^y (\cos x - i \sin x) + iC \\ &= e^{-y+ix} - e^{y-ix} + iC \\ &= e^{i(x+iy)} - e^{-i(x+iy)} + iC = e^{iz} - e^{-iz} + iC \\ &= 2i \sin z + iC. \end{aligned}$$

3. Om $w = f(z)$ så definieras inversen $z = f^{-1}(w)$ genom att man löser ut z som funktion av w . Visa:

$$w = f(z) = \cosh z = \frac{1}{2}(e^z + e^{-z}) \implies z = f^{-1}(w) = \log(w + \sqrt{w^2 - 1}). \quad (3p)$$

Lösning:

$$\begin{aligned} w &= \frac{1}{2}(e^z + e^{-z}) \iff e^z - 2w + e^{-z} = 0 \iff \\ (e^z)^2 - 2w e^z + 1 &= 0 \iff e^z = w + \sqrt{w^2 - 1} \iff \\ z &= \log(w + \sqrt{w^2 - 1}). \end{aligned}$$